

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan: Deelnemers ROW/Algemeen Overleg (AO)
Datum 28 juni 2019
Betreft Verslag Algemeen Overleg van 21 mei 2019

Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming en
Preventie

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
mw. mr. G.J.J. Willems
gj.willems.1@minvws.nl
dienstpostbusROW@minvws.nl

www.row-minvws.nl

VERSLAG

Verslag van het **Algemeen Overleg** van het **Regulier Overleg Warenwet** op **dinsdag 21 mei 2019** in de Uraniazaal (B-04.24) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Aanvang: 14:15 uur

GENODIGDEN/AANWEZIGEN

voorzitter hr. S. van Hoogstraten
secretariaat mw. G.J.J. Willems
mw. I. Stoelhorst (min. VWS/VGP)
hr. V. Sannes (min. VWS/VGP)
mw. W. van der Vossen (Voedingscentrum)
mw. M. Achterhof (Vrouwen van Nu)
hr. G. Theunissen (LNV)
mw. M. Alphenaar (SZW)
mw. N. Quaedvlieg (GroentenFruit Huis)
mw. I. Tiesinga (FNLI)
mw. Y. Huigen (NVWA)
hr. R. Siteur (Ahold/CBL)
mw. H. Crielaard (CBL)

Ons kenmerk
VGP / 1549034

Bijlagen

Uw brief

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres met
vermelding van de datum en
het kenmerk van deze brief.*

1. Voorstelronde en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Er volgt een korte voorstelronde. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Naar aanleiding van het AO-verslag van 16 januari 2019

Quaedvlieg vraagt zich af of er al meer bekend is over de Chief Food Safety Officer. Huigen antwoordt dat er nog geen geschikte kandidaat is gevonden, maar dat de NVWA inmiddels een headhuntersbureau heeft aangetrokken

om iemand te vinden die aan het specifieke profiel voldoet. De voorzitter vraagt wat de positie van de Chief Food Safety Officer wordt. Huigen licht toe dat de functie een positie is die de verantwoordelijkheid van inspecteurs overstijgt. De functie is vergelijkbaar met die van de CVO, maar zonder dat er een specifiek inbedding is in Europa.

4. Actieplan Voedselveiligheid

Stoelhorst geeft een toelichting op de voortgangsrapportage van het Actieplan Voedselveiligheid. Twee keer per jaar wordt een voortgangsrapportage opgesteld. In deze eerste voortgangsrapportage wordt onder andere de voortgang van de acties door de eiersector vermeld. De sector werkt aan de versterking van het kwaliteitssysteem en heeft deze onlangs (opnieuw) bij de NVWA aangemeld. Ook is er meer aandacht voor de monitoring van kritische stoffen en de borging van binnenkomende stromen bij de bedrijven. Er wordt een crisisoefening voorbereid, die VWS, LNV en de NVWA samen met de eiersector op 7 oktober zal uitvoeren. Noemenswaardige acties van de NVWA zijn dat de NVWA het meldingenproces heeft verbeterd en dat er betere werkafspraken met het OM worden gemaakt. Ook kijkt men naar het verbeteren van de crisiscommunicatie en wordt er ingezet op het benutten van het fraude-expertiseteam. Beleid werkt aan een aantal wetgevingsacties, zoals het afstemmen van de boetehoogte van de Warenwet met de WED en de mogelijkheid tot het intrekken van erkenningen op basis van de Wet Bibob. Verder zijn FNLI en LTO een traject gestart op het gebied van het versterken van de zelfregulering in acht primaire sectoren. Bedrijven moeten actieplannen maken, zoals de eiersector heeft gedaan. Dit traject is in de opstartfase, daarna kunnen plannen worden gemaakt. De departementen willen dit faciliteren.

Quadvlieg geeft aan dat de groente- en fruitsector kennis heeft genomen van het Actieplan. Aangegeven wordt dat men kijkt wat er op gebied van zelfregulering kan worden gedaan en dat het ook gaat om kennisverbetering, bewustwording en cultuuromslagen. Er moet breder gekeken worden dan certificaten en erkende schema's.

Crielaard licht toe dat er ook acties voor het CBL in het Actieplan in staan en dat men bezig is om hier gevolg aan te geven. Zo wordt in juni een strategische sessie georganiseerd. De voorzitter vraagt of de bedrijven van het CBL speciale eisen stellen aan leveranciers van eieren. Crielaard antwoordt dat van leveranciers (pakstations) wordt geëist dat ze werken volgens erkende systemen.

De voorzitter vindt de voortgangsrapportage een prachtig voortgangsverslag en vraagt of de Kamer het nog gaat bespreken. Stoelhorst antwoordt dat de Kamer het verslag heeft ontvangen, maar dat het niet is besproken en dat het onbekend is of dat nog zal gaan gebeuren. Sannes licht toe dat de Kamer op 7 maart een afsluitend debat heeft gehouden over het fipronilincident, het rapport Sorgdrager en het Actieplan. Het incident is klaar, maar in het Actieplan staan een aantal zaken beschreven over hoe we de voedselveiligheid in brede zin kunnen versterken. Met het schrijven van een mooi rapport zijn we er nog niet; we moeten dit soort stukken zelf op de agenda blijven zetten om elkaar scherp te houden. Crielaard vult aan dat de stappen die in de eiersector zijn genomen, zoals de monitoring van stoffen

in IKB-EI, in ieder geval tot meer bewustwording zullen leiden. Of het onmiddellijk tot gedragsverandering zal leiden is onbekend, maar het wordt in ieder geval meer zichtbaar.

5. Rapport Samen in de keten, verantwoordelijkheidsverdeling tussen LNV en VWS op het vlak van voedselveiligheid

Stoelhorst geeft een toelichting op het rapport en de begeleidende kamerbrief. Sorgdrager heeft geconstateerd dat de verantwoordelijkheidsverdeling tussen LNV en VWS niet eenduidig was. LNV en VWS hebben ABDTOPConsult hierover advies gevraagd, waarna onderzoek is uitgevoerd. Conclusie was dat de samenwerking en verantwoordelijkheidsverdeling op zich goed was en dat het niet wenselijk was daar wijzigingen in aan te brengen. Wel werd geadviseerd om de verdeling van verantwoordelijkheden op enkele punten te verhelderen en te expliciteren. VWS en LNV pakken dit op.

Crielaard heeft een vraag over Aanbeveling nr 4. Pagina 12. De aanbeveling is om de "werking van het besturingsstelsel van eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer over één jaar te evalueren". Waarom kan dit nu nog niet en moet eerst één jaar worden gewacht? Sannes antwoordt dat de aanbeveling mogelijk is bedoeld als controle dat we het opdrachtgeverschap en eigenaarschap goed moeten blijven scheiden.

De voorzitter vraagt of er regelmatig overleg tussen beleid en toezicht plaatsvindt. Sannes antwoordt dat er een specifiek opdrachtgeversoverleg LNV-NVWA is, een specifiek opdrachtgeversoverleg VWS-NVWA en een bestuurlijk overleg eigenaar-opdrachtgevers-toezichthouder. Dat zijn overleggen die eens per kwartaal plaatsvinden. Verder neemt de Inspecteur-Generaal wekelijks deel aan de ministersstaf LNV en ministersstaf VWS (Minister MZS) om te informeren over actuele zaken. De Inspecteur-Generaal is vanuit zijn rol ook onderdeel van de wekelijkse bestuursraad LNV. Dat zijn de formele overleggen. De directie van VGP heeft als opdrachtgever ook regelmatig overleg op directeurs- en beleidsniveau.

Quaedvlieg benadrukt het belang van juiste communicatie in crisissituaties. Botsingen van de sector met uitvoering helpen niet in de communicatie en werken zeer nadelig in de beeldvorming naar consumenten toe. Dit geldt voor alle sectoren, niet alleen de eiersector. Tegenstrijdige berichten dienen voorkomen te worden. Ze vraagt of dit ook nog in een traject wordt meegenomen, anders dan de crisisoefening. Stoelhorst antwoordt dat dit niet specifiek in de brieven staat genoemd, maar wellicht onder zelfregulatie begrepen zou kunnen worden. Sannes licht toe dat onderliggend aan deze aanbeveling de opdracht aan de departementen is om hun zaken op orde te hebben. Dat geldt breder dan de eiersector alleen. Als er aanbevelingen uit de crisisoefening komen, kunnen andere sectoren daar ook wat aan hebben. Zijn ervaring na de sessie in Utrecht over crisisaanpak is dat het goed en nuttig is om met elkaar van gedachten te wisselen om tot een gezamenlijke aanpak te komen. Theunissen vult aan dat de crisis-draaiboeken inmiddels geheel gelijk zijn getrokken en daar dus geen discrepanties tussen bestaan.

De voorzitter vraagt wie bij een crisis of incident het eerst naar buiten komt met een statement. Stoelhorst licht toe dat bij een crisis het departement aan zet is. Bij een incident (zoals fipronil) komt in beginsel de IG het eerst

naar buiten, maar het hangt wel van de politieke situatie af. Sannes vult aan dat we voor crisissen en incidenten draaiboeken hebben. Crielaard vraagt wanneer een situatie wordt opgeschaald van incident naar crisis. Sannes licht toe dat die vraag niet eenduidig te beantwoorden is. De draaiboeken zijn hulpstructuren waarop men terug kan vallen, indien noodzakelijk.

Quaedvlieg benadrukt het belang van afstemmen van de communicatieboodschap in geval van incident of crisis. Sannes is het hiermee eens en bevestigt dat duidelijke communicatie waardevol is. De suggesties van Quaedvlieg worden meegenomen. Van der Vossen merkt op dat het goed is dat crisissen worden geoefend, al was het maar omdat je elkaar dan beter weet te vinden.

De voorzitter concludeert dat iedereen met tevredenheid kennisneemt van het rapport.

6. NVWA Beleidsmaker

Stoelhorst geeft een toelichting bij dit rapport over de taakverdeling tussen de departementen (LNV en VWS) en de NVWA. Dit was het tweede onderzoek van Van der Vlist, dat is uitgevoerd naar aanleiding van een discussie in de Kamer over de rol die NVWA en BuRO op zich nemen. Naar aanleiding hiervan heeft men ADBDTOPConsult gevraagd om in kaart te brengen hoe de beleidsregels van NVWA en de departementen worden vastgesteld. De Aanwijzingen inzake de rijksinspecties zegt dat de minister dan wel de IG dat in mandaat kan doen. Van der Vlist vraagt de departementen te kijken naar de mandaatregelingen en te toetsen of deze goed zijn geregeld. We gaan deze procedures beoordelen en indien nodig herijken.

Huigen geeft aan dat - hoewel bepaalde zaken verhelderd moesten worden - de praktische conclusie van het advies is dat de NVWA niet op de stoel van beleid was gaan zitten. Sannes vult aan dat Van der Vlist adviseert scherp uit te zoeken wie wat precies doet en dat juridisch zuiver uiteen te zetten.

Stoelhorst geeft aan dat een ander deel van het advies inging op de interpretatie van regelgeving. Daarvan is nu gezegd dat we dit soort dingen ook altijd in het ROW bespreken en die interpretatie dus onder regie van ministeries gebeurt.

Quaedvlieg geeft aan dat het bedrijfsleven een serieuze sparringpartner kan zijn bij de voorbereiding van wet- en regelgeving.

Tiesinga merkt op dat Europese wetgeving vaak nog veel ruimte laat voor interpretatie. De NVWA legt bepaalde begrippen, zoals "allergenen" of "kant-en-klare producten", anders uit dan het bedrijfsleven. Alphenaar geeft aan dat interpretatievraagstukken ook in Europa aan de orde komen, maar dat dit niet betekent dat er geen enkel vraagstuk meer op nationaal niveau is. Sannes bevestigt dat interpretatie een probleem kan vormen. Het uitgangspunt is dat bij discussie overleg met sector en NVWA en overleg in ROW-verband aan de orde is. Daarna is het aan de minister die (gelet op het advies van het ROW) een beslissing maakt. Dat is een voorbeeld van de lijn zoals die helder moet zijn.

Quaedvlieg merkt op dat het bedrijfsleven ook problemen ervaart met de

verschillende kaders waarop gehandhaafd wordt. De status van Infobladen of het interventiebeleid is niet altijd duidelijk en de terminologie verschilt. Hier zou ook aandacht aan moeten worden besteed.

Crielaard vraagt of er nog een actieplan komt. Stoelhorst geeft aan men bezig is om invulling te geven aan de aanbevelingen van het tweede rapport. Hier komen we in een volgend ROW op terug.

7. Voortgang voedselkeuzelogo

Stoelhorst geeft een toelichting op het lopende traject om voor het eind van dit jaar een plan gereed te hebben voor de invoering van een nieuw voedselkeuzelogo. Hiertoe is er dit jaar vier keer een stakeholdersoverleg met de betrokken partijen uit de levensmiddelenindustrie, supermarkten, horeca, catering, consumentenbond en gezondheidsfondsen. Het nieuwe logo moet breed gedragen worden, goed worden begrepen door consumenten, internationaal zijn afgestemd en in lijn zijn met de schijf van vijf. Die voorwaarden worden nu uitgewerkt. Volgende week is er weer een sessie, waarbij de opbrengsten van deskstudie aan de orde komen. Ook wordt binnenkort een onafhankelijk consumentenonderzoek uitgezet. Na de zomer hebben we heel veel informatie en gaan we over naar besluitvorming.

De voorzitter vraagt of het een gezondheidslogo of een *best in class*-logo zal worden. Tiesinga antwoordt dat dat er maar net aan ligt wat voor logo zal worden gekozen. Het Franse Nutriscore is bijvoorbeeld geen *best in class*-logo, maar het Vinkje was dat wel. Stoelhorst geeft aan dat de Staatssecretaris uiteindelijk de keuze maakt. Tiesinga merkt op dat het niet handig is dat alle lidstaten andere logo's hebben en vraagt of dat niet Europees geregeld kan worden. Stoelhorst geeft aan dat Europa deze zomer een rapport publiceert met een overzicht van alle systemen, maar dat er geen keuze voor een Europees logo zal komen. Er zijn wel gelijkgestemde landen binnen Europa: België en Frankrijk hebben Nutriscore hebben gekozen en Spanje kiest hier vermoedelijk ook voor.

De voorzitter vraagt zich af of er onderzoeken zijn die aantonen dat consumenten zich door logo's laten leiden. Stoelhorst antwoordt dat er nog maar weinig bekend is over wat logo's op consumentengedrag doen. Tiesinga geeft aan dat logo's wel effect hebben op het gebied van de samenstelling van producten (minder suiker, minder zout). Achterhof merkt op dat de prijs uiteindelijk vaak doorslaggevend blijft.

De voorzitter zegt dat hij verwacht dat het logo voor Nederland een prachtig instrument kan opleveren om consumenten in de richting van een gezondere keuze te sturen.

8. Nationaal Preventieakkoord

Stoelhorst geeft aan dat er 500 Kamervragen over het Preventieakkoord zijn gesteld, welke vorige week zijn beantwoord. Binnenkort wordt een voortgangsbrief van de staatssecretaris naar de Kamer gestuurd. Verder verwachten we dat er binnenkort een debat door de Kamer wordt ingepland.

De voorzitter vraagt of er al een eerste monitoring is geweest. Sannes antwoordt dat men druk bezig is om de monitoring neer te zetten, maar dat

het te vroeg is om concrete monitoringsgegevens te hebben. Het gaat om een grote hoeveelheid aan afspraken. Als de eerste voortgangsbrief naar de Tweede Kamer verstuurd kan worden en er iets gezegd kan worden over monitoring, dan laten we dat weer terugkeren bij het ROW.

Quaedvlieg geeft aan dat delen van het Nationaal Preventieakkoord zijn opgenomen in het Tuinbouwakkoord, waar het Nationaal Actieplan Groente & Fruit ook in zit.

9. Rondvraag

Tiesinga geeft aan dat zowel het vrouwenkiesrecht als de Warenwet in 2019 100 jaar bestaan. Ze vraagt zich af of vanuit het ministerie nog aandacht wordt besteed aan 100 jaar Warenwet. Stoelhorst antwoordt dat de Sdu op 7 november een congres over honderd jaar Warenwet organiseert.

Theunissen licht toe dat hij en Stoelhorst een bijeenkomst van het netwerk crisiscoördinatoren in Brussel hebben gehad. Daar is een presentatie gegeven over de rol die de Commissie wil gaan spelen bij crisissen die meer landen overstijgen. De rol die de Commissie voor zichzelf ziet is dat zij landen bij elkaar zet, communicatie afstemt en meer duidelijkheid biedt over de van toepassing zijnde wet- en regelgeving. De voorzitter verzoekt het besluit van de Commissie rond te sturen met de stukken van het ROW.

De voorzitter geeft aan dat de volgende vergadering in het najaar plaats zal vinden en sluit de vergadering om 15.50 uur.

De plv secretaris,

A. Willems